

S -Huuso-O

Opiskelun aikana tehtävästä huumetestauksesta säädetään niin sanotussa SORA-lainsäädännössä. Opiskelijoiden huumausainetestauksella pyritään estämään huumausaineiden käytöstä aiheutuvat vaaratilanteet.

Ennen näytteenottamista on tutustuttava Sora-lainsäädäntöön ja käytännön toteutukseen huumausainetestien osalta STM:n oppaasta: SORA-lainsäädännön toimeenpano terveydenhuollossa (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2015:2)

sekä Opetushallituksen sivuilta <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/sora-ratkaisuja-soveltumattomuuteen>.

Indikaatiot Opintojen aikainen soveltuvuuden arviointi perustuu SORA-lainsäädäntöön, jossa oppilaitos voi velvoittaa opiskelijaa esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen. Kun selvitetään opiskelijan akuuttia päihtymystilaa ja toimintakyvyn heikkenemistä (Huumausaineen vaikutuksen alaisuuden tutkiminen), tutkitaan verinäytteestä laaja huumaus- ja lääkeaineseula (S -HuuSo-O). Kun epäillään huumausaineriippuvuutta, tutkitaan laaja huumaus- ja lääkeaineseula sekä veri- (S -HuuSo-O) että virtsanäytteestä (U -HuuSo-O).

Näyte 5 ml seerumia.

Näyte tulee ottaa geelittömään seerumiputkeen. Seerumi erotellaan sentrifugoinnin jälkeen puhtaaseen putkeen ja sinetöidään.

Huom! Näytteelle tulee olla oma tutkimuspyyntölähete ja näyteputket A ja B.

Näytteen koskemattomuuden ja yksityiselämän suojan takaamiseksi niin näytteenotossa kuin näytteen kuljetuksessa on noudatettava erityisohjeita. Näytteeksi tarvitaan kaksi putkea, jotka molemmat viivakooditetaan ja sinetöidään A- ja B-sineteillä. Näytteenottotapahtumasta täytetään erikoislähete ja näytteenantajalle selvitetään ymmärrettävästi tutkimuksen sisältö. Lopuksi sekä tutkittava että näytteenottaja hyväksyvät tutkimuksen allekirjoituksellaan.

Tutkimuspyyntölähete:Lähetteenä käytetään Vitan [Huumelähete työelämässä](#) lähetettä, johon indikaatioksi merkataan SORA ja tutkimuspyynnöksi S- Huuso-O.

Näytettä ei voida analysoida puutteellisilla lähetetiedoilla tai jos näytteestä puuttuu näytetunniste (viivakoodi) tai sinetöinti tai se on virheellinen.

Säilytys ja lähetys Säilytys 2-3 vrk jääkaapissa, pidempiaikainen säilytys pakastettuna. Lähetys huoneenlämmössä.

Menetelmä LC-MS/MS

Toimitusaika 14 työpäivää

Tulkinta Laajaan huumaus- ja lääkeaineseulontaan sisältyvät seuraavat yhdisteet:

Kannabis

Stimulantit:

- Keskushermostoa stimuloivat amiinit: amfetamiini, metamfetamiini, MDMA (ekstaasi), MDEA ja MDA

-Designer-huumeet (stimulantit ja hallusinogeenit): BDB, MBDB, 4-fluoriamfetamiini, 4-fluorimetamfetamiini, mefedroni, meta-kloorifenyyli-piperatsiini (mCPP), metyleenidioksi-pyrovaleroni (MDPV), metyloni, parametoksiamfetamiini (PMA), parametoksimetamfetamiini (PMMA), desoksipipradroli ("Daisy"), katinoni, 3-fluorimetkatinoni, 4-metyyliamfetamiini, Bromodragonfly ja MDMA (ekstaasi).

-Kokaiini ja sen aineenvaihduntatuote bentsoyyliekgoniini

- Khat (katinoni)

- Keskushermostoa stimuloivat lääkeaineet: esim. metyyliifenidaatti

Opiaatit ja opioidit:

- Opiaatit: Heroiini, 6-monoasetyyliomorfiini, kodeiini, morfiini, dihydrokodeiini

- Opioidit: buprenorfiini, oksikodoni, metadoni, tramadoli, naloksoni, fentanyyli, hydromorfon

Rauhoittavat lääkkeet ja unilääkkeet:

- Bentsodiatsepiinit: mm. diazepam, nordiazepam, temazepam, oksazepam, klooridiazepoksidi, alpratsolaami, klonazepam, flunitrazepam, lorazepam, midatsolaami, nitrazepam, triatsolaami, fenatsepaami

- Unilääkkeinä käytettävät nk. z-lääkkeet: zopikloni, zolpidemi ja zaleploni

Positiivisista näytteistä ilmoitetaan löytyneet yhdisteet.

Konsultointi Kemisti, FT Riia Plihtari

Puh. 045 7734 9026

riia.plihtari@vita.fi